

Middelheimmuseum verwert topwerk van Bruce Nauman

Dankzij een bijzonder goede samenwerking tussen de stad Antwerpen en private partners, krijgt het Middelheimmuseum de uitzonderlijke kans om zijn collectie uit te breiden met een belangrijk kunstwerk. Het gaat om *Diamond Shaped Room with Yellow Light* van de Amerikaanse kunstenaar Bruce Nauman. Het werk wordt aan het publiek voorgesteld als sleutelwerk in de tentoonstelling *Experience Traps*, die opent op 1 juni als onderdeel van het culturele stadsfestival *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert*.

“Bruce Nauman is een kunstenaar die alom bekendstaat als een van de peetvaders van de westerse hedendaagse kunst. Zijn invloed op de kunstenaars van de volgende generaties wereldwijd, kan nauwelijks overschat worden. Dankzij het volgehouden geduld, de intensieve samenwerking met privé partners en de vastberadenheid van alle betrokkenen, zijn we ontzettend fier dat we vandaag kunnen zeggen dat dit werk - een pièce unique van een hedendaagse klassieker - deel uitmaakt van de collectie. Op deze manier blijft de collectie relevant voor de bezoeker vandaag en voor de komende generaties.” (Caroline Bastiaens, schepen voor cultuur)

Amerikaans kunstenaar, pionier en voorbode

Bruce Nauman (°1941, US) pioniert sinds de jaren '60 op het gebied van elektronische media, installaties, videokunst, sculptuur en neonwerken. Centraal in het werk van Nauman staat het 'mens-zijn', dat hij op een rigoureuze en systematische manier onderzoekt. Dat doet hij met bijzondere aandacht voor de relatie van het menselijk lichaam tot zijn omgeving en de organisatie en controle van (sociaal) gedrag.

Diamond Shaped Room with Yellow Light, 1986-1990/2018

Het werk werd in de jaren '80 gemaakt voor een tentoonstelling in de publieke ruimte. In 1990 verdween het daar en sindsdien is het werk niet meer tentoongesteld. Voor de Middelheimcollectie installeert de kunstenaar het werk opnieuw, en ditmaal voorgoed.

“Het felgele licht kan je even verblinden als je binnenkomt. Kleur en vorm werken verwarrend. Je wil niet heel lang in deze ruimte blijven.” (Bruce Nauman)

Nauman omschrijft de ruimte als ongestuurd. Maar hij plaatst het werk op zo'n opvallende locatie dat je toch wordt aangespoord om het werk te betreden. Ook binnen wacht een tegenstrijdige situatie: de moeite die je moest doen om het werk te betreden, wordt 'beloond' met een desoriënterende ervaring. Aan de andere kant deed iemand misschien hetzelfde. Toch lijkt echt contact onmogelijk. De omgeving is strak gecontroleerd door de kunstenaar. Hij vraagt onze medewerking, maar staat vervolgens heel weinig inbreng van de bezoeker toe. Het werk lijkt een val, een *Experience Trap*. Zo

confronteert hij ons met onze hoop en verwachtingen, en met de invloed die we denken te (moeten of mogen) hebben.

Nauman en de Middelheimcollectie: proefondervindelijk

Het werk van Nauman is in alle belangrijke hedendaagse kunstmusea vertegenwoordigd, maar zijn openluchtwerk is uiterst zeldzaam.

De relatie van het menselijk lichaam tot zijn omgeving en de sturing van (sociaal) gedrag zijn thema's die in veel van zijn werken aan de orde zijn, en *Diamond Shaped Room with Yellow Light* is rechtstreeks gerelateerd aan andere belangrijke werken uit het oeuvre (corridor pieces enz.). Maar slechts zelden kan de toeschouwer het werk zelf betreden, en wordt zij/hij zo intens proefondervindelijk ondergedompeld in de intenties en fascinaties van de kunstenaar als hier het geval is.

De aanwinst laat het museum toe zich scherper te positioneren: andere musea kochten kleine sculpturen, videowerk en werk op papier, maar geen grootschalige buitensculpturen. Hierin zit de complementariteit van het Middelheimmuseum met de grote Europese collecties.

Het werk vertegenwoordigt de *roots* van andere belangrijke werken in de museumcollectie (Pedro Cabrita Reis, Per Kirkeby, Atelier van Lieshout, Andrea Zittel, ...): de 'tussenstap' tussen sculptuur en architectuur, en werken waarin een grotere interactie met het publiek wordt opgezocht. Het is de voorbode van de vandaag alomtegenwoordige participatieve kunstpraktijken. Naumans werk wil de toeschouwer betrekken, maar geen vrijblijvende situatie presenteren.

Naumans werk vandaag

Ook vandaag blijft Nauman een van de invloedrijkste Amerikaanse kunstenaars. Hoewel hij als 'white male artist' soms opgevoerd wordt als voorbeeld van een eenzijdig verzamelbeleid in kunstmusea, blijft het werk bijzonder relevant. Zijn provocatieve aanpak is ook vandaag een 'eye-opener'. Naumans wrange humor en fascinatie voor obsessief gedrag en frustratie vangen onze tijdsgeest van sociale media-excessen, ervaringseconomie, positionering en framing uitstekend. Ze fungeren als een aanklacht tegen naïviteit, dwingen tot introspectie. Nauman is niet geïnteresseerd in troost bieden, integendeel.

Zijn werk werd bekroond met talloze prijzen en eerbetuigingen, waaronder een eredoctoraat van het San Francisco Art Institute in 1989, de Max Beckmann Prize in 1990, de Wolf Prize in Arts-Sculpture in 1993, de Wexner Prize in 1994, en de Gouden Leeuw voor Best Artist op de Biënnale van Venetië in 2009.

In 2018 organiseren MOMA NY en de Schaulager in Basel grote solotentoonstellingen met zijn werk. In 2020 maakt ook Tate Modern een grote overzichtstentoonstelling.

De samenwerking

De uitzonderlijke mogelijkheid om het werk een permanente plaats te geven in de museumcollectie, volgde uit het aanbod van de stad Antwerpen, de Middelheim Promotors vzw en drie projectpartners (Ackermans & van Haaren NV, Mathieu Gijbels NV, die instond voor de bouw van het werk, en L.I.F.E. NV) om de handen in elkaar te slaan.

Sinds 50 jaar werkt de stad Antwerpen nauw samen met de Middelheim Promotors, de vriendenvereniging van het museum. Deze bestaat uit een ruim aantal leden en een groep

structurele sponsors. Beide partners hebben tot doel om de collectie van het Middelheimmuseum te laten groeien en de veelzijdigheid van de beeldhouwkunst, zoals die zich op het internationale speelveld ontplooit, uit te dragen en te verzamelen voor de komende generaties. Het gaat meestal om nieuwe werken die speciaal voor het museum gecreëerd worden. Héél uitzonderlijk worden bestaande werken verworven, als ze het collectieprofiel van het museum op een uitzonderlijke manier versterken.

De aankoop van Bruce Naumans *Diamond Shaped Room with Yellow Light* werd uiteindelijk een samenwerking tussen de volgende partners:

Stad Antwerpen

Projectponsors:

Structurele sponsors:

Middelheim Promotors vzw, Ackermans & van Haaren, Argo Law, Art Secure by Vanbreda Risk & Benefits, BASF, BNP Paribas Fortis, CMB, Cordeel, Delen Private Bank, Deloitte, Deme, EY, Grant Thornton, Hubo, Hugo Ceusters, inno.com, KBC, Laurius, Leasinvest Real Estate, Pamica, SipWell, Soudal & Havenbedrijf Antwerpen.

Meer informatie over dit persbericht:

Rafaëlle Lelievre, Pers Middelheimmuseum, tel +32 470 72 60 87,
rafaelle.lelievre@stad.antwerpen.be

Beeldmateriaal:

<https://pers.middelheimmuseum.be>

Middelheimmuseum

Het Middelheimmuseum is een unieke instelling waar het verrassende samenspel tussen kunst en natuur voor bijzondere ervaringen zorgt. Het openluchtmuseum toont moderne en hedendaagse kunst in een groene parkomgeving. Stukken van onder meer Auguste Rodin, Henry Moore, Rik Wouters, Juan Muñoz, Panamarenko, Chris Burden, Dan Graham, Ai Weiwei, Roman Signer ... geven een uniek overzicht van meer dan honderd jaar beeldende kunst.

Jaarlijks nodigt het museum gerenommeerde of beloftevolle kunstenaars uit. Los van de 'white cube' van een museumzaal gaan zij in interactie met de eindeloze mogelijkheden van de parkruimte en de bestaande collectie. Dit stimuleert hen tot nieuw werk op maat van het Middelheimmuseum. Het museum werkte al samen met o.m. Berlinde De Bruyckere, Wim Delvoye, Yoshitomo Nara, Paul McCarthy, Chris Burden, John Körmeling, Erwin Wurm, Richard Deacon...

Met jaarlijks ongeveer 500 000 bezoekers is het gratis toegankelijke Middelheimmuseum een laagdrempelige toegangspoort tot moderne en hedendaagse beeldende kunst, voor jong en oud, van natuurliefhebber tot expert. Cultuur en recreatie zijn er optimaal samengebracht.

Meer informatie op www.middelheimmuseum.be

Meer informatie voor de pers op: <https://pers.middelheimmuseum.be>

Beeldmateriaal: <https://pers.middelheimmuseum.be/media/album/725>

Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert

Het culturele stadsfestival 'Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert' brengt hulde aan Peter Paul Rubens en zijn barokke, culturele nalatenschap. Tijdens het festival staan de schijnwerpers op Peter Paul Rubens, één van de meest invloedrijke kunstenaars ooit én de beroemdste inwoner van de stad Antwerpen. Hij verpersoonlijkt de barok en is een belangrijke bron van inspiratie voor hedendaagse kunstenaars en de atypische levensstijl van de stad Antwerpen en haar inwoners. 'Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert' vertelt een verhaal over barok, vroeger en nu en brengt de historische barok in dialoog met hedendaagse kunst. Met het stad en de wereld als het decorum. 'Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert' is een sleutelevenement in het kader van het Vlaamse Meesters-programma van Toerisme Vlaanderen en belooft uitgesproken extravert te zijn en artistieke eigenzinnigheid met authentieke gastvrijheid te combineren.

Meer informatie op www.antwerpenbarok2018.be

Meer informatie voor de pers op <https://stadantwerpen.prezly.com>

Beeldmateriaal: <https://stadantwerpen.prezly.com/media#>